

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 09.08.2016
Vår ref.: 201603092-5
Arkiv: 617
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Olav Haaverstad
22959774/41679196/olah@nve.no

Statnett SF - godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan for Tjørhom koblingsanlegg - Sirdal kommune, Vest-Agder fylke

Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE) viser til oversendelse av miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) av 6.6.2016 for Tjørhom koblingsanlegg i Sirdal kommune, Vest-Agder fylke.

Saken er behandlet med hjemmel i vilkårene for MTA gitt i konsesjon av 17.12.2014, post 9.

Bakgrunn

Statnett SF (Statnett) skal spenningsoppgradere ledninger på strekninger mellom Solhom-Tonstad-Lysebotn-Duge fra 300 kV til 420 kV. Utvidelse av Tjørhom koblingsanlegg inngår som en del av dette arbeidet, og er en del av et større prosjekt for å spenningsoppgradere sentralnettet i regionen. NVE ga den 17.12.2014 Statnett SF konsesjon og ekspropriasjonstillatelse til det nye koblingsanlegget som en del av konsesjonen til kraftledningen Ertsmyra-Lyse. Etter tilleggsøknad fikk Statnett den 4.3.2016 også konsesjon til to massedeponier på Tjørhom i forbindelse med arbeidene ved koblingsstasjonen.

MTA ble oversendt fra Statnett den 6.6.2016, og deretter sendt på en forenklet høring til kommunen, Fylkesmannen og fylkeskommunen den 15.6.2016 med frist for uttalelse den 1.8.2016.

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonen datert 17.12.2014, post 9, godkjenner NVE fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan for bygging av Tjørhom koblingsanlegg i Sirdal kommune.

Vårt vedtak forutsetter at fremlagte plan er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen.

Vilkår for godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplanen:

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

- Oversikt over entreprenørens tiltak for å hindre avrenning til vassdrag (Øysteinsevja) og kontroll av at forurensning ikke foregår skal oversendes NVE før anleggsstart.
- Statnett må avklare eventuelle rettighets- og ansvarsforhold for deponiområde A / eksisterende massetipp med aktuell kraftutbygger.
- NVE skal orienteres om når anleggsarbeidet starter, ved viktige og/eller kritiske faser ved byggearbeidet og når anlegget blir satt i drift.
- Entreprenører skal gjøres kjent med MTA og dette vedtaket.

NVE vil følge opp anlegget med tilsyn med hjemmel i energiloven kap. 10.

Det kan fra NVE bli stilt krav om ytterligere detaljering for hele eller deler av anlegget. Slike planer skal godkjennes av NVE.

Innkommne merknader

Sirdal kommune mener det er positivt at det tilrettelegges for at egnede overskuddsmasser gjøres tilgjengelige for etterbruk, og forutsetter at vei gjennom deponi B til regulert hytteområde ivaretas i etableringen av deponiet.

NVEs vurderinger

NVE mener at Statnett gjennom arbeidet med MTA for koblingsstasjonen har laget en god plan som ivaretar hensynet til miljø og landskap og legger grunnlag for at de negative konsekvensene av tiltaket kan bli minst mulig innenfor den konsesjonen som er gitt.

Anleggsområdet ligger tett inntil vassdrag og det er viktig å begrense avrenning fra anleggs- og deponiområder. Av MTA fremgår det at entreprenør skal etablere nødvendige beredskapstiltak og ha fokus på å begrense avrenning. Det stilles krav om nullutslipp til Øysteinsevja, knyttet til forurensning, men planen sier ikke noe om hvordan dette skal ivaretas eller kontrolleres. NVE mener MTA på dette punktet burde vært mer konkret, og setter derfor vilkår om at entreprenørens tiltak for å hindre utslipp og kontrollere at utslipp til nærliggende vassdrag (Øysteinsevja) ikke foregår, skal oversendes NVE før anleggsstart. Det er stilt krav om en inngrepsbuffer på minst tre meter mot Listøltjønn. NVE bemerker at dette er en liten buffer med tanke på filtrering, men ser at det er lite areal å ta av i området. NVE påpeker derfor at det kan være nødvendig å gjøre andre tiltak enn den etablerte bufferen for å hindre avrenning.

Deponi A ligger ifølge Statnett på et område som tidligere er brukt som massetipp i forbindelse med kraftutbygging. Statnett må derfor avklare ansvarsforholdene for deponiområde med ansvarlig kraftutbygger da de kan ha rettigheter og plikter knyttet til tippen, og NVE har derfor satt vilkår om dette.

I beskrivelsen av deponi A går det frem at dette er planlagt med en maksimal helningsvinkel på 1:2. NVE påpeker at en slik helningsvinkel kan gjøre revegetering av tippen utfordrende fordi helningen er såpass bratt at erosjon kan oppstå. Statnett bør derfor redusere helningen så mye som mulig for å gjøre revegeteringen enklere. NVE viser til NVE-rapport 26-2011 "Revegetering av steintipper i fjellet" for tiltak/tilpasninger for å sikre god revegetering av deponiene. NVE har ingen merknader til å kommunens og grunneiers ønske om at overskuddsmasser gjøres tilgjengelig for etterbruk så lenge dette er i tråd med annet lovverk. NVE vil følge opp at deponiene avsluttes hvis slik etterbruk ikke er aktuell. NVE legger til grunn at den omtalte veien til hytteområdet ivaretas.

MTA stiller en rekke krav til entreprenør i MTA for å ivareta miljøhensyn i prosjektet. NVE understreker at det er Statnett som konsesjonær som er ansvarlig for at MTA og kravene der følges.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven er blitt vurdert i konsesjonsbehandlingen av tiltaket. Den innsendte planen er innenfor de rammene som er vurdert i konsesjonen. NVE har derfor ikke vurdert tiltaket som helhet etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 og viser til vurderingene i konsesjonsbehandlingen.

Den innsendte planen konkretiserer hvordan anlegget skal bygges. Gjennom detaljplanleggingen skal det tas utgangspunkt i lokalisering og driftsmetoder som gir de beste samfunnsmessige resultater, jmfør naturmangfoldloven § 12. NVE mener MTA i det vesentligste oppfyller disse kravene, men at planen burde vært mer konkret om tiltak for å hindre avrenning fra anleggs- og deponiområder, og har derfor satt vilkår om at konkret informasjon om dette skal forelegges NVE før anleggsstart.

Forholdet til annet lovverk

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har anleggskonsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven (pbl) med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf. pbl §1-3.

Når anlegget er ferdig bygget, skal kommunen få tilsendt kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg slik at kartdata på enkel måte kan gjøres tilgjengelig, jf. byggesaksforskriften (SAK 10) § 4-3, siste ledd.

NVE minner om at anlegget er underlagt forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen (FOR-2012-12-07-1157). NVE har ikke vurdert om tiltaket tilfredsstillende forskriftens krav.

Før anleggsarbeidet starter er tiltakshaver ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Vi gjør oppmerksom på at tiltakshaver må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Sirdal kommune
Vest-Agder fylkeskommune